

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845, el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-12-

(4.5-82E)-3-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. RUGSĖJO 6 D. NUTARIMO NR. 1136 „DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS PRIEMONĖS IR NEREIKŠMINGOS (*DE MINIMIS*) PAGALBOS PRIEMONĖS EKSPERTIZĖS ATLIKIMO, IŠVADŲ IR REKOMENDACIJŲ TEIKIMO, PRANEŠIMŲ APIE VALSTYBĖS PAGALBĄ IR KITOS INFORMACIJOS, SUSIJUSIOS SU VALSTYBĖS PAGALBA, PATEIKIMO EUROPOS KOMISIJAI TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKAITIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 6 d. nutarimo Nr. 1136 „Dėl Valstybės pagalbos priemonės ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos priemonės ekspertizės atlikimo, išvadų ir rekomendacijų teikimo, pranešimų apie valstybės pagalbą ir kitos informacijos, susijusios su valstybės pagalba, pateikimo Europos Komisijai taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – įgyvendinti veiksmingai Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 3, 8, 20, 21, 36, 54, 55, 56, 57 straipsnių, VII skyriaus pavadinimo, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 55¹ straipsniu įstatymą Nr. XIV-2035 (toliau – KĮ), kuriuo buvo išdėstyta nauja redakcija KĮ 55 straipsnio nuostatos dėl valstybės pagalbos ir nustatytos valstybės pagalbos teikėjų pareigos pagalbos priemonių projektus derinti su Lietuvos Respublikos Konkurencijos taryba, taip pat KĮ 55¹ straipsniu įtvirtintas naujas reglamentavimas, užtikrinantis neteisėtos ir (arba) su Europos Sąjungos vidaus rinka nesuderinamos valstybės pagalbos sugrąžinimą (išieškojimą) į valstybės biudžetą apimant visus galimus tokios pagalbos šaltinius ir atvejus. Nutarimo projektu kartu siekiama užtikrinti Europos Sąjungos valstybės ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos (toliau kartu – pagalbos) taisyklių tinkamą taikymą. Tais atvejais, kai pagalba yra nesuderinama su Europos Sąjungos vidaus rinka, ji turi būti išieškoma iš pagalbos gavėjo su palūkanomis¹. Neteisėta ir (arba) su Europos Sąjungos vidaus rinka nesuderinama pagalba gali būti išieškota nacionalinių teismų bei institucijų iniciatyva² ir turi būti išieškoma iš pagalbos gavėjo nedelsiant³, bet paprastai ne ilgiau nei per 4 mėnesius.

Atitinkamai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 6 d. nutarimas Nr. 1136 „Dėl valstybės pagalbos priemonės ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos priemonės ekspertizės atlikimo, išvadų ir rekomendacijų teikimo, pranešimų apie valstybės pagalbą ir kitos informacijos, susijusios su valstybės pagalba, pateikimo Europos Komisijai taisyklių patvirtinimo“ išdėstomas nauja redakcija, kurioje pateikiamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinimui atnaujintos

¹ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnis ir 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamento (ES) 2015/1589, nustatančio išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles, 16 straipsnio 2 punktą.

² Komisijos komunikatas „Komisijos pranešimas dėl neteisėtos ir nesuderinamos valstybės pagalbos susigrąžinimo“ (2019/C 247/01) ir Komisijos Komunikatas „Komisijos pranešimas apie nacionalinių teismų atliekamą valstybės pagalbos taisyklių vykdymo užtikrinimą“ (2021/C 305/01).

³ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnis ir 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamento (ES) 2015/1589, nustatančio išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles, 16 straipsnio 3 punktą.

„Valstybės pagalbos arba nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos priemonių projektų ekspertizės atlikimo, išvadų ir rekomendacijų teikimo, pranešimų ir kitos informacijos apie valstybės pagalbą pateikimo Europos Komisijai taisyklės“, patikslintos pagal KĮ 55 straipsnio reikalavimus. Palikta Konkurencijos tarybos iniciatyvos teisė atlikti pagalbos priemonių ar priemonių, dėl kurių atitikties Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje nustatytiems kriterijams (toliau – pagalbos kriterijai) kyla abejonių (toliau – priemonė, dėl kurios atitikties pagalbos kriterijams kyla abejonių), ekspertizę ir pagalbos teikėjui pateikti išvadas ir rekomendacijas dėl tokių pagalbos priemonių. Poreikis palikti tokią galimybę, susijęs su tuo, kad iki Konkurencijos įstatymo 55 straipsnio 2 dalies nuostatos įsigaliojimo visiems pagalbos teikėjams nebuvo įtvirtinta pareiga teikti pagalbos priemonių projektus Konkurencijos tarybos ekspertizei. Tikėtina, kad yra šiuo metu galiojančių pagalbos priemonių, kurios gali kelti abejonių dėl atitikties pagalbos kriterijams ir dėl kurių galėtų būti identifiukuota pagalbos buvimo rizika, todėl, gavusi atitinkamos informacijos, Konkurencijos taryba turi turėti teisę inicijuoti pagalbos priemonės ekspertizės atlikimą.

Taip pat Nutarimo projektu tvirtinamas naujai parengtas „Neteisėtos ar nesuderinamos pagalbos grąžinimo procedūros aprašas“ (toliau – Aprašas), įskaitant ir sprendimų dėl neteisėtos ar nesuderinamos pagalbos grąžinimo standartines formas, pateiktas Aprašo prieduose, kurie numatyti KĮ 55¹ straipsnio 6 dalyje. Kadangi neteisėta ir (arba) su Europos Sąjungos vidaus rinka nesuderinama pagalba turi būti išieškoma iš pagalbos gavėjo nedelsiant, bet paprastai ne ilgiau nei per 4 mėnesius, standartinėje sprendimo dėl neteisėtos pagalbos ar sprendimo dėl nesuderinamos pagalbos formoje pateikiamas konkrečiai dienai apskaičiuotų mokėtinų palūkanų sumų sąrašas išdėstomas keturių mėnesių laikotarpiui nuo atitinkamo sprendimo priėmimo dienos.

Nutarimo projektu nesiūloma tvirtinti tvarkos, reglamentuojančios informacijos apie konkrečioms pagalbos gavėjams suteiktą pagalbą bei registre rezervuotą nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą, skelbimą viešai, numatytą Konkurencijos įstatymo 55 straipsnio 3 dalyje, nes tokia tvarka jau yra priimta ir nustatyta Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“.

Konkrencijos įstatymo 55¹ straipsnio 7 dalyje numatyta, jog šio straipsnio nuostatos netaikomos, jeigu neteisėta pagalba ar nesuderinama pagalba buvo suteikta iš Europos Sąjungos fondų paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, o tokia privaloma grąžinti pagalba grąžinama Vyriausybės nustatyta tvarka. Teikiamu Nutarimo projektu, tvirtinamu atsižvelgiant į Konkurencijos įstatymo 55 straipsnio 2 dalį ir 55¹ straipsnio 6 dalį, nėra numatyta reglamentuoti klausimų, reguliuojamų atsižvelgiant į Konkurencijos įstatymo 55¹ straipsnio 7 dalį. Pastarieji klausimai jau sureguliuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 590 „Dėl Finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 137 „Dėl Grąžintinių lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio ir žuvininkystės fondų priemones, administravimo taisyklių patvirtinimo“, kurie susiję su privaloma grąžinti neteisėta pagalba ar nesuderinama pagalba, suteikta iš Europos Sąjungos fondų paramos ir bendrojo finansavimo lėšų.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektas neprieštarauja šiuo metu galiojantiems teisės aktams. Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Nutarimo projekte nėra naujų sąvokų, kurios turi būti įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Atlikus Nutarimo projekto antikorupcinį vertinimą, antikorupciniu požiūriu rizikingų Nutarimo projekto nuostatų nenustatyta.

Nutarimo projektu nėra iš esmės keičiamas esamas teisinis reguliavimas, todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi, Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikis nėra atliktas.

Nors nutarimo projektas buvo teiktas derinti skubos tvarka ir paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS), tačiau atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Vyriausybės darbo reglamentas), 27 punktą, kai pateikiami dideli (10 ar daugiau puslapių) ir (ar) sudėtingi teisės aktų projektai (nustatantys naują teisinį reguliavimą ar iš esmės jį keičiantys), Nutarimo projekto įvertinimų ir institucijų bei suinteresuotų subjektų išvadų laukta ilgiau nei 12 darbo dienų nuo 2023 m. rugsėjo 8 d. iki spalio 6 d. Derinimo su institucijomis metu buvo gauta nemažai pastabų ir pasiūlymų. Nutarimo projektas teiktas derinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Konkurencijos tarybai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

Derinimo su institucijomis metu Nutarimo projektas be pastabų suderintas su: Krašto apsaugos ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija, Lietuvos savivaldybių asociacija. Iš Aplinkos ministerijos, Energetikos ministerijos, Ryšių reguliavimo tarnybos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pastabų negauta.

Gautos Finansų ministerijos, Konkurencijos tarybos, Kultūros ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Teisingumo ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos pastabos ir pasiūlymai įvertinti, į juos iš esmės atsižvelgta. Darbo tvarka buvo derinti Nutarimo projekto patikslinimai ir argumentai dėl pastabų, į kurias nebuvo galimybės atsižvelgti. 2023 m. lapkričio 27 d. organizuotame susitikime su Konkurencijos tarybos ir Žemės ūkio ministerijos atstovais suderintos ginčytinos nuostatos. Atitinkamai į 2023 m. gruodžio 12 d. Tarpinstitucinį pasitarimą buvo teikta Nutarimo projekto derinimo pažyma sulikusiomis nuostatomis dėl kurių atsiėmimo ar suderinimo nepavyko susitarti.

Nutarimo projektas 2023 m. gruodžio 7 d. taip pat buvo įvertintas Vyriausybės kanceliarijos teisininkų. Atlikus atitinkamus Nutarimo projekto patikslinimus pagal Vyriausybės kanceliarijos teisininkų pateiktas pastabas (ir tai susiderinus darbo tvarka), Nutarimo projektas svarstytas Tarpinstituciniame pasitarime 2023 m. gruodžio 12 d. Nutarimo projekto pristatymo metu informuota apie likusias Valstybinės mokesčių inspekcijos pastabas ir esminę pastabą, kurią teikė Teisingumo ministerija ir Vyriausybės kanceliarijos teisininkai, todėl protokoliniame Tarpinstitucinio pasitarimo sprendime nuspręsta fiksuoti, kad atsižvelgiant į Konkurencijos įstatymo 55 straipsnio 2 dalyje Vyriausybei suteikiamus įgaliojimus ir poreikį išlaikyti šiuo metu galiojančią reguliavimą, susijusį su Vyriausybės nustatyta tvarka atliekamais Konkurencijos tarybos veiksmais, nustatytais šioje įstatymo normoje, ateityje atliekant Konkurencijos įstatymo pakeitimą,

patikslinti ir Konkurencijos įstatymo 55 straipsnio 2 dalies nuostatos formuluotę praplečiant joje įvardintų Vyriausybės įgaliojimų apimtį tvirtinti visas šioje įstatymo normoje numatytas tvarkas.

Kitų pastabų Tarpinstitucinio pasitarimo metu nebuvo pateikta, todėl Nutarimo projektas su LRVK teisininkų pateiktais patikslinimais, teikiamas Vyriausybei svarstyti artimiausiame posėdyje.

Nutarimo projektą parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Geresnio reglamentavimo ir verslo priežiūros politikos grupė (vadovė Irmėna Valytė, tel. 8 605 53 936, el. p. irmina.valyte@eimin.lt; patarėja Daiva Griciūtė, tel.: 8 661 65492, el. p. daiva.griciute@eimin.lt).

PRIDEDAMA:

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 6 d. nutarimo Nr. 1136 „Dėl Valstybės pagalbos priemonės ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos priemonės ekspertizės atlikimo, išvadų ir rekomendacijų teikimo, pranešimų apie valstybės pagalbą ir kitos informacijos, susijusios su valstybės pagalba, pateikimo Europos Komisijai taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 15 lapų.

Ministrė

Aušrinė Armonaitė

Daiva Griciūtė, tel.: 8 661 65492, el. p. daiva.griciute@eimin.lt